

Przedpłatę i ogłoszenia przyjmują:
 We LWOWIE biuro administracji „Gazety Nar.
 ulyca Kopernika 1. G. Ogłoszenia
 w Paryżu przyjmuje wyłacznie dla „Gazety Nar.”
 agencja pana Adama, Bas Clément, 4 Paris, Otto
 w Wiedniu, (Hassenausten et Vogler) nr. 10
 Wallfischgasse, A. Oppolik, Stadt, Stabenbartsel 2.
 D. Daker, 1 Riemergasse 18. Redolci Wesse Sailer-
 stätte nr. 2. Honr. Schalek, I. Wollke 14.
 Karayoy Stern, Wollke 22. w Hamburgu op-
 Hassenausten et Vogler, i G. L. Daube et Comp.
 Majchman et Frencler w Warszawie Zarządca
 W. W. Szukliński w Krakowie

OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 ent. o-
 dzieja objętości jednego wiersza drobnym drukiem.
Reklamy w rubryce „Nadesłano“
 20 ct. ed wiersza.

przywitać, zagadać, nie miał jednak odwagi, pa-
 Oliński bowiem zmierzył go wzrokiem tak zim-
 nym i przenikliwym, że zamiast naprzód postą-
 pić, wtył się cofnął.

(C. d. n.)

„Jestem przekonany, że Moskwa naszerzy chce żyć w pokoju nie tylko z Niemcami, ale i z monarchią Austro-Węgierską. Tego też i my pragniemy. Lecz jak mimo to Moskwa nie zaniedbuje przygotowań się także na przeciwną ewentualność, tak samo i my tego zaniedbywać nie możemy.“

Korespondencje „Gaz. Nar.“

Rzym d. 29. lutego.

Rozprawy nad ustawą o reformie uniwersyteckiej, trwające od dwóch niemal miesięcy, co stanowi bezprzykładny zgół wypadek w dyskusjach parlamentarnych wczasy krajów, nie trwających nigdy tak długo, zakończyły się naradzie dnia wczorajszego stanowczym głosem nad całością projektu, głosowaniem tajnym. Ustawa p. Baccellogo uchwalona została większością 143 głosów przeciwko 135. Ta większość 8 kreszek przychylnych jest tak słabą i nieznaczającą, iż żadną miarą ministerstwo opierać się na niej nie może, a nawet po wzmożonym głosowaniu gruchnęła była pogłoska, że minister oświecenia podał się do dymisji, lecz ministerjalne organa zaprzeczają, dziś rano też wieści i oznajmiają, iż p. Baccelli nie myśli się cofać. Jakoż wczoraj po głosowaniu wyrył się znane słowa Cambonne'a: „Gwardia umiera, ale się nie poddaje.“

Jednak przegrana moralna niemniej przeto jest dotkliwa, a jeśli projekt zdołał się nawet utrzymać w Izbie blagą większością 8 głosów, do których policzyć należy kreski samychże ministrów i ich sekretarzy generalnych, to w senacie musi niechybnie uleść zupełnemu rozbić, gdyż tam, jak powiadają, reforma p. Baccellogo jeszcze więcej ma przeciwników. Owoż czy ta klasa ministrów oświeceniowa zakończy się jego pojedynczym wystąpieniem, lub też rozciągnie się do całego gabinetu, ile że p. Depretis głośno zapowiedział solidarność własną i kolegów swoich z p. Baccellim, o tem trudno coś stanowczego wyryć. W każdym razie jeżeli przesilenie ministerjalne nastąpi, p. Depretis zostanie zapewne powołany do złożenia nowego gabinetu, bo trudno by obecnie znaleźć innego prezesa rady ministrów. Powszechnym zdaniem ministrów Baccelli i Mancini musieliby ustąpić. Pierwszy ma niesłychaną moc nieprzyjaźni, drugi zaś uchodzi za zbyt uległego zagranicznemu mocarstwu i nieumiejętnego prowadzić polityki dość dumnej i śmiałej. Jakoż p. Mancini jest niezrównanym adwokatem, ale nie urodził się podobno na ministra spraw zagranicznych pierwszorzędnej państwa.

Dziś jutro ma przybyć do Rzymu rzeczywisty prezes akademii Mickiewicza w Bolognii, profesor Dominik Santagata. Przyjeżdża on dla podziękowania królowi za dar 1000 franków z prywatnej skrzynki Jego królewskiej Mości, udzielony za pośrednictwem akademii Mickiewicza na rzecz kursu języka polskiego, wykładanego przez panią Malwinę Ogónowską. Tym to sposobem szlachetny monarcha włoski, za poradą przeznaczonego honorowego prezesa pomienionej akademii p. Correntego, stara się krzewić naukę języka naszego na włoskiej ziemi, podczas gdy na polskiej dwa obce rządy, moskiewski i pruski, usiłują oswiecić tę naukę ścieśnić a nawet stłumić zupełnie język Kochanowski i Mickiewicza w jego własnej ojczyźnie. Niepodobna nieuwielbić tak rzadkiej szlachetności obcego monarchy, w którego dyktando płynnie trochę krwi polskiej, i nieczuć dla niego najgłębszej wdzięczności. Błogosławiony zaprawdę naród, którego Opatrzność taką obdarzyła narodową dynastją!

Karnawał rzymski, z wyjątkiem balów maskowych po teatrach, nie był wcale świąteczny, ani na ulicy z powodu zniszczenia głośnej *corona dei barberi* czyli wycięgów końskich na *Corso*, ani w salach z powodu żałoby większej części tutejszej arystokracji w skutek śmierci księżnej Orsini, młodej księżnej Borghese, hrabiego Primolego ożenionego z Bonapartówną i księcia Grazioli. Bala te zastąpił jednak wielki a jedyny w tym roku bal u dworu, dany w poniedziałek 26 b. m. przy końcu grubej żałoby po księżnej Saskiej. Na prześwietnym tym balu było półtora tysiąca zaproszonych. Wschody królewskie Kwirynału i wielka sala niegdyś szwajcarskiej straży oświetlone były poraz pierwszy elektrycznymi lampami. Trudno opisać przepych tych kilkunastu sal pełnych światła i kwiatów, blask najwykwintniejszych strojów i brylantów, tęczę wystawę najrozlicniejszych orderowych wstęg. Królowa Małgorzata miała stroj biały jedwabny, ogon także biały aksamioty, fartuszek koronkowy, a na głowie dyadem z brylantów przepłatanych słupkami z urjańskich pereł, dyadem w rodzaju architektonicznych niektórych dawnych bizantyńskich koron, a w tej lizbie i korony żelaznej Teodory i królów gockowłoskich. Stanik i pas jej zasute były szmaragdami w oprawie brylantowej tak wielkimi, że się zdawały liśmi poprzypinanymi do sukni. Najjaśniejsza Pani tańczyła pierwszego urzędo-

wego kadryla z baronem von Kendl ambasadorem niemieckim, mając za *vis-à-vis* panią Minghetti z baronem Uexkillemb ambasadorem carskim. Przepyszne były brylanty i stroje mianowicie pań nadwornych: księżnej di Rignano (Massimo), księżnej Sforzy z domu Colonna, księżnej di Vicoavory (Cenci-Bolognietti) itd. Muśtwo było cudzoziemskie, ale Polki ani jednej, albowiem niemal wszystkie przybywające tutaj pannie z tak zwanej arystokracji naszej, zamiast zachowywać się neutralnie, wchodziły zaraz do obozu czarnego i lubią się popisywać nienawidzą do Włoch i do ich dynastji. Wyjątek jednak w tym względzie stanowiła hrabina Zamojńska z domu Pelissier. Ta była zaproszona na bal u dworu; ale zachorowawszy tegoż dnia Rzym opuściła. Siemiradzki, malujący jej portret, musiał przerwać zaledwie co zaczęta pracę. Z rodaków widziałem tylko u dworu hr. Aleksandra Dienheim-Brochockiego, Siemiradzkiego i hr. Adama Orłowskiego z Kuryłówki na Podolu, jako też sekretarza ambasady tureckiej Emin-beja, powracającego z Krakowa i Lwowa. Wieczera w dwóch salach zastawiona była doprawdy królewską; ale nie miała w niej niedogodności, był gwałtowny i nieprzystojny niekiedy szturm, przypuszczany przez różnych orderowych jegomościów i wojskowych do potraw i do win.

Karnawał na *Corso* zajął się tylko prawdziwym blaskiem na samym schyłku, to jest ostatniego dnia. Wózów allegorycznych było bardzo wiele, niektóre z nich przesłiznęły. Znakomitą był stragan jarmarczny na placu Navona ze wszelkiego rodzaju jadłem, mięsami i rozlicznymi towarami; Excelsior, obryzmia kula ziemską z bardzo ładną, żywą, ale nie całkiem skromnie odzianą kobietą, która nader odważnie stała na północnym biegunie; „Karczma Peppe (Józia) Lasorca“, ludowe także przedstawienie itd. Ale najładniejszą może ze wszystkich była satyryczna maskarada, wyobrażająca projekt najkrótszej kolei z Rzymu do Neapolu, o którym tyle dąży mówią w parlamencie. Był to zupełnie pociąg ze wszystkimi przyborami i służbą, złożony z kilku wagonów ciągniomych przez olbrzymiego żółwia zamiast lokomotywy. Na ostatnim wagonie czytano wyraz p. Depretisa: *Stringite i freni* (skracajcie nagle). Maskarada ta otrzymała główną nagrodę. Cudnie ciekawym i dowcipnym był przy *moccelletach*, tysiącach święteńskich, które ostatniego zapalnego wieczoru zapalały, symboliczny „pogrzeb karnawału“. Orszak pogrzebowy był niezmiernie długi, przedziwnie humorystyczny, w którym spoglądano alegoryczny przegląd całego ubiegłego roku.

Podróż po Warszawie.

Od czasów nieboszczyka Szobera, który niewybredną eldorado publiczności warszawskiej bawił niewybrednemi, ale pełnemi humoru farzami, nikt zapewne nie odbył tak zajmującej i komicznej „podróży po Warszawie“, jak specjalny korespondent *Nov. Wrem.*, wojażujący w kraju nadwiślańskim *incognito* pod charakterystycznym przezwiskiem „Ruskiej strannik“. Trzy dopiero pieśni ukazały się tej epopei, która ma przed oczyma moskiewskiego czytelnika odkryć nieznaną mu świat, pełen zaklętych a złych czarów i nieczystej siły, trzy pieśni dopiero, trzy listy, ale i z tych trzech listów można już powziąć wyobrażenie o całości, więc nie czekając dłużej, dzielimy się z czytelnikami najwłaściwiejszymi ustępami opisu polskiej Kolumbii przez nowoczesnego Amerykanina. Komentarze, na szczęście, są tu zupełnie zbędne.

Fabula rozpoczyna się w wagonie. Korespondent dostał „polski bilet“ (droga żelazna Terespolska), konduktor „grzecznie prosi do wagonu“, ktoś, popchnąwszy go wypadkiem, mówi: „Przepraszam, bardzo przepraszam.“ To wszystko skłania autora do następującej kontemplacji: „Widzisz (z okna wagonu) niby moskiewskich wieśniaków (?), moskiewskie pola i lasy, a mimo to czujesz i coraz bardziej się przekonujesz, że Moskwa pozostała poza tobą, że jesteś już za granicą, przynajmniej poza granicą wpływu moskiewskiej cywilizacji, w kraju, który chociaż znajduje się w państwie moskiewskim, jednakże z uporem nie poddaje się moskiewskiemu wpływowi.“

Jesteśmy w Warszawie. Tu domy innej architektury, ulice nie takie, tramwaje, dorożki itd. — nic nie przypomina Moskwy. „Po gładkim trotuarze sunie elegant w lekkim palcie i bez kałozy, bez względu na nasz stygzeń. Prawda, na każdym sztyldzie są moskiewskie napisy — ale jakie! Tyle przypominają one Moskwe, ile w Moskwie „Tailleur de Paris Ivan Kirpicheff“ przypomina Francję.“

W oknach księgarni polskich nie dojrzyż ani jednego moskiewskiego dzieła, nie przeczyż tecz ani jednego moskiewskiego tytułu, nie spotrzeżasz ani jednej pracy moskiewskiego uczonego lub pisarza... Za to królują tutaj: Jan Sobieski, Stefan Batory i mnóstwo historycznych autorów lub starożytnych pamiętników

literatury. (Jak powiadają, większa część tych historycznych wydawnictw zawdzięcza swe pojawienie się w świat staraniu nauczycieli i profesorów, pozostających w moskiewskiej służbie). Szukasz moskiewskiej księgarni i wskazują ci magazyn Istomina. Bez obcej pomocy nie znajdziesz go. Jest to firma, egzystująca od 1837. roku, jak opiewa szylt polski, i handluje przeważnie herbatą; więc jedno okno zdobią paki i paczki herbaty, z wyobrażeniami dzieci niebieskiego państwa, a w drugim pomieszczono moskiewskie kalendarze i z jakiegoś dziesiątku książek w rodzaju „Obrusteli“ pani Łanasko. „Pamiętność książki dla inter-oferowców“ i t. d.

Korespondent wchodzi do drugiej księgarni Karbasnikowa, mieszczącej się w głębi wąskiej bezładnej ulicy hr. Berga i żąda gazet moskiewskich. Odsyła ją go do szwajcara hotelu Europejskiego. Pokazało się rzeczywiście, że w całej Warszawie „jedynym krzewicielem moskiewskiego drukowanego słowa jest szwajcar „Hotelu europejskiego“...“

Idźmy dalej. „Oto jedna ze wspaniałych cukierni... Patrzcie, ile tu gazet, jakby w bibliotece — a wszystkie polskie, kilka niemieckie i francuskie, lecz moskiewskich nie widać... (?) W sali swobodnie i porządku. Wszyscy w paltach, czasem w kapeluszach, piją *melange* i nie pają. Jednym słowem, zupełnie jak w paryskim „Cafe“... Przechodząc obok gimnazjum, wpadłem w sam środek tłumu młodzieży szkolnej, tylko co wyległej z bramy. Przeglądając się twarzą dzieci, widziałem przed sobą młoców moskiewskiego, polskiego, niemieckiego i żydowskiego typu, lecz słyszęs jeden tylko język — polski. Nie dziwne, nawet w uniwersytecie polscy profesorowie zaraz po przeczytaniu lekcji po moskiewsku, nie schodząc nawet z katedry, mówią do studentów po polsku. Byłem w uniwersytecie, i bez względu na to, że w liczbie studentów jest 111 Moskali a 270 żydów i innych narodowości, nie udało mi się słyszeć na kurytarzach ani jednego moskiewskiego słowa.“

„Naszych oficerów — a więc osoby z góry uważane za Moskali — ignorują sobie w najlepszym. W tych dniach spotkałem na ulicy jeźdźcę z damą. Jenerał machnął ręką na dorożkarza, stojącego o dziesięć kroków, i następnie dwa razy głośno zawołał: „izwoszczyk!“ a w końcu „dorożka“. Dopiero wtedy dorożkarz poruszył się z miejsca.“

Korespondent opowiada następnie fakt, że pewnemu generałowi moskiewskiemu, Konowalowi, który kupił dom w Warszawie, magistrat zaczął przysyłać papiery w „polskim dialekcie“. Oburzony p. Konowal zwrócił się do swej bezpośredniej władzy, prosząc, aby go uchroniła od konieczności uczenia się po polsku, i aby polecił magistratowi zwracać się do niego w moskiewskim języku. Jenerał D. doniósł o tem jenerał-gubernatorowi Albedyńskiemu. Nastąpiło urzędowe zapytanie, na które magistrat odpowiedział, że działa na mocy obowiązujących przepisów. Na tem się sprawa skończyła, lecz przy obecnym jenerał-gubernatorze p. Konowal na nowo rozpoczął starania. Korespondent donosi tedy, że magistrat został obowiązany do załączania przy polskim akcie moskiewskiej kopii. (Kroj)

Walne zgromadzenie delegatów Kółek rolniczych.

(Ciąg dalszy.)

(a-m) Na przedpołudniowym posiedzeniu wybrano jeszcze komisję statutową, w skład której weszli pp. Czech, Orleki, Włodek, ks. Zabłocki, hr. Kl. Dzieduszycki, dr. B. Duleba, ks. Wasikiewicz, Zdzisław Oayszkievicz, hr. Ant. Wodzicki, Łozinski z Potoka, Cielecki, Skwara i Kubów.

Do komisji tej odesłano wniosek centralnego zarządu o zmianę statutu Towarzystwa. Komisja przedłoży sprawozdanie na posiedzeniu śródom.

Następnie udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium i uznanie, na wniosek p. Wdowiszewskiego.

Posiedzenie popołudniowe, które się rozpoczęło o godz. pół do 5, poświęcone było sprawom gospodarskim.

Włóscianin Maciej Stachura z Mszany dolnej miał wcale dobry odczyt „o nawożeniu“, po którym wywodziła się prawie całogodzinna dyskusja, w której brał udział p. Godzicki nauczyciel szkoły parobków w Dublanach, p. Bastgen, Władysław i inni.

Drugi odczyt, oparty na własnych doświadczeniach, miał pan Leszczyński z Potoka. O mączce jako najlepszym nawożeniu. P. Bastgen zwraca uwagę prelegenta, że bydo daje nawóz za darmo, i że ten o wiele jest lepszy, mączkę zaś uważać należy jako pomocniczy nawóz. Po zamknięciu dyskusji nad tym odczytem stawia p. Bastgen wniosek następującej treści: „Centralny Zarząd postara się u Wys. rządu i Wy-

działu krajowego o potrzebny fundusz na utrzymanie lustratora Kółek rolniczych.“ Wniosek ten przyjęto bez dyskusji jednogłośnie.

Przewodniczący odczytał o godz. 7. m. 35. Walne zgromadzenie do środy.

Na obiedzie, danym w salach kasyna miejskiego na cześć delegatów Kółek rolniczych, zebrało się przeszło 280 osób. Przy głównym stole zasiadli: ks. Adam Sapieha, ks. arcybiskup Isakowicz, członkowie Wydziału krajowego, pp. Podlewski, Hoszard, Pietruski, Wereszczyński, delegat z Krakowa hr. Antoni Wodzicki, prezes komitetu obywat. prof. Roszkowski, pp. Baranowski, Sawczyński itd.

Dania były skromne, a usługę koło gości spełniali komitowci. Podniosły nastroj umysłów i wzorowy porządek przyczyniły się nie mało do tego, że skromna ta uczta zostanie na długo w pamięci obecnych.

Szereg toastów rozpoczął prezes komitetu obywatelskiego, dr. Roszkowski, wnosząc toast na pomyślność Kółek rolniczych, ks. kan. Dorwald z Ujkowic na cześć miasta Lwowa, zaś włościanin Maślanka z Zubrzy na cześć komitetu obywatelskiego.

Ks. Adam Sapieha wyraża radość, że tak włościanie jak i właściciele większych posiadłości zawiązują się w Tow. gospodarcze, aby pracować nad podniesieniem dobrobytu kraju. W dalszym ciągu mowy podnosi zasługi duchowieństwa i radzi włościanom, by zawsze czekali i szanowali kapłanów patriotów, którzy dobro kraju z religiją łączyć potrafili. W końcu wnoszą toast w ręce ks. arcybiskupa Isakowicza na cześć duchowieństwa.

Ks. arcybiskup, dziękując, wspomina, że jak od samego początku błogosławił Kółkom rolniczym, tak i teraz, widząc, jak się one pięknie rozwijają, powtórnie im błogosławi.

Błogosławienie to rozkuliło zebranych włościan, a gdy ks. arcybiskup i im udzielił swego błogosławieństwa, płakali z radości.

Nauczyciel Koczarykiewicz wniósł w ruskim języku toast na cześć centralnego Zarządu Kółek rolniczych, p. Walerjan Podlewski zaś na cześć nauczycieli, którzy są przewodnikami ludu, i na cześć prezesa centralnego Zarządu, p. Augustynowicza, który się tak gorąco tą sprawą zajmuje.

Z dalszych toastów wymienimy jeszcze przemówienie p. Augustynowicza, który dziękując zebranym za okazane mu zaufanie, i oświadczając, że ile skromne jego siły na to pozwolą, będzie dalej pracował, gdyż widzi, że praca ta wydaje się opłody.

Po odpowianiu „Mnohaja lita“ udali się delegaci na dalsze obrady do sali ratuszowej. Wieczorem zaś byli w teatrze na przedstawieniu dramatu Rapackiego „Odsiecz Wiednia“.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Dnia 5 Marca

* Repertuar teatralny. Dziś we środę 5 marca „Afrykanka“ opera w 5 akt. Meyerbeera. Trzeci gościnny występ p. Brounika pierwszego tenorzysty opery nadwornej w Wiedniu i panny Pauliny Rossini, primadonna opery włoskiej. W roli Neluska wystąpi p. Köhler, w roli Inez, pani Skalska.

Jutro we czwartek 6. marca po raz czwarty „Górga nasi“ kom. w 5 akt. K. Zulewskiego. W piątek 7. b. m. na benefit pani Józefy Wołoskiej, przedstawiony będzie dramat w 4 aktach z francuskiego, pp. Barriere i Thibout p. t. „Hrabina de Somerive“, w przekładzie Tadeusza Czaplńskiego.

W sobotę 8. marca na powszechne żądanie: „Hugenoci“ op. w 5 akt. Mayerbeera z panem Brounikiem w partii Raula i panną Paulią Rossini w partii Walentyny.

Ponieważ na pierwsze przedstawienie „Hugenotów“ większa połowa publiczności nie mogła dostać biletów, prezo dyrekcja teatru uwiadoma, że opera ta zostanie powtórną w sobotę z p. Brounikiem i panną Rossini po raz ostatni w tym sezonie. — Pokup biletów na operę tę jest nadzwyczajny, uprasza się więc o jaknajwcześniejsze zamawianie w kasie teatralnej.

* Teatr. Wczorajsze przedstawienie „Oisiecz wiedeńska“, urządzone specjalnie dla bawiących w naszym grodzie członków kółek rolniczych przedstawiało piękny i wzruszający widok. Na miejscach, gdzie rozsiadali się dawniej zdruzzone i zniechęcone postacie miejscie, zjadł sędziwo nie ducha sztuki, lecz jej artystyczne zalety, skąd baczejnie nieraz zwracano uwagę na kształtne nóżki kapłanek aniżeli na słowa poety, wychodzące z ich pięknych usteczek — na miejscach tych rozsiadły postacie poważne uczciwością, niewinne sercem, czczeniem gorące słowa patriotyzmu, tryskające z narodowego tworu. Wy wszyscy, którzy zapoznacie wielkie powołanie sztuki dramatycznej i wpływowe zadanie sceny — wy — którzy ze sceny robicie miejsce rozkosznej, przynoszącej tylko dystrakcję zabawki — żalnicy żalście nie byli świadkami

wczorajszego przedstawienia. Na twarzach wiesniaków mógł wyczytać każdy prawdziwy, nienawidzą entuzjazm, okrzyk „Niech żyje król Jan“ odbijał się potężnym głosem w piersi każdego, ręce podnosiły się do oklasku a twarz promieniała dumą narodową i ten zaszczyt przynoszącemu zaufaniem, że oni wszyscy są potomkami dzieła dzielnego narodu, który męstwem i dzielnością ocalił Wiedeń i chrześcijaństwo. My w postaci Sobieskiego widzimy grę artysty — oni, na których łatwiej jeszcze działa illuzja — widzą przed sobą welenie tradycji, zmartwychwstanie prawie samego króla bohaterów.

Wczorajsze przedstawienie pokazało wyraźnie, że pod sukmaną bije nieskalane i gorące patriotyzmem serce, które słowem natchnionem da się do czynu pobudzić.

* Z posiedzeń Rady nadzorczej Towarzystwa w. pom. ofiałistów prywatnych. (dokonczenie): Dnia 3. marca pod przewodnictwem prezesa Stefana hr. Zamojskiego na przyjęciu protokołu z poprzedniego posiedzenia, został wybór 42 delegatów i 40 zastępców uznany za ważny.

Sprawę memoriału tarnopolskiego Towarzystwa gospodarczego, który proponuje tworzenie osobnej instytucji zabezpieczającej przyszłość ofiałistów przez wkładki służbowe, przysłałono w ten sposób, iż wskazano na dotychczasową działalność Towarzystwa, jęgo statut na mocy którego służbowcy mogą przystępować bądź na członków wstępujących, bądź placąc udziały za swoich ofiałistów, wytworzyć serdeczniejszy stosunek i przychylność ofiałistów dla służbowców.

Pod tym względem zawiera odezwa właściciela dóbr p. Jędrzejowicza, umieszczona w *Rolniku* nr. 6, bardzo cenne wskazówki i przykład godny naśladowania. Następnie przysłała Rada nadzorcza datki jednorazowe niektórym członkom i wdowom, niechwała restytucji praw dwom członkom.

Sprawę objęcia w posiadanie 226 morgów obszaru w zamian za uzyskanie praw wyrębu 128 morgów, załatwiono odmownie a to ze względu, iż pozytywne roczne obliczenie przez komięt tak zwaną lasową, któreby pozostały przy gruncie, nie pokryłyby kosztów administracji okopania lasu rowami i kulami.

Na wniosek komisji administracyjnej uchwalono budżet, którego wymogi wynoszą 32.125 zł, pokrycia 48.782 zł. a nadwyżka 16.657 zł.

Dalej uchwalono zwiększyć ryczałty pogrzebowe do kwoty 50 zł. przejście do porządku dziennego nad zaproponowaniami przez oddział jarosławski formularzami statystycznymi, zamianować członkami honorowymi pp. Ciemieńskiego i Lipomana; a po załatwieniu jeszcze innych kilka drobniejszych spraw czysto administracyjnej natury, zakończono tego roczne obrady o godzinie 7ej wieczorem.

Dr. Ambroży Janowski. W niedzielę dnia 2. b. m. umarł w Rzymie w powrocie z Neapolu na zapalenie płuc w 74 roku życia dr. Ambroży Janowski, em. radca szkolny i dyrektor niemieckiego gimnazjum we Lwowie. Zmarły należał do najwybitniejszych członków t. z. starej partji ruskiej, dawniej „świętojurskiej“ obecnie zaś przybierającej stanowczo barwę moskalofilską. W Radzie państwa głosował zawsze z centralistami; jako poseł do sejmiku krajowego także należał do najgorętszych zwolenników ruskiej opozycji, ale nigdy w Izbie głosu nie zabierał.

* Z Izby sądowej. Onegdaj wieczorem zakończył się proces Józefa Fallika, oskarżonego o zbrodnię morderstwa, popełnioną na Mikolaju Demkowie, wójcie z Wulki mazowieckiej. Pomimo świetnej w całym znaczeniu tego słowa obrony dr. Jackowskiego, sąd przysięgłych po 11-dniowej rozprawie skazał Fallikę, na podstawie werdyktu sądu przysięgłych, na 16-letnie ciężkie więzienie. Przysięgli orzekli bowiem 11 głosami, że Fallik jest winien skrytobójczego morderstwa; orzekli zaś że w dniu popełnienia czynu nie liczył jeszcze lat 20, skutkiem czego, kara śmierci zamieniona na została na karę więzienia. Obrońca oskarżonego dr. Jackowski zgłosił zażalenie tj. po raz trzeci zażalenie nieważności.

* Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“. Ponieważ uwalano na 2 marca b. r. walne zgromadzenie członków dla braku wymaganego statutu kompletu, nie przyszło do skutku, przeto wydział zwołał po raz wtóry walne zgromadzenie na dzień 16. marca b. r. (w niedzielę) o godzinie 4. po południu. Na porządku dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia;

2. Nie ma ich w polskim narodzie, jak o tem pociągają po siedemkroć podjęte usiłowania zbrojnej walki w ciągu stuletniej niewoli. W obecnym wypadku prawdziwym czynnikiem kontrrewolucyjnym występuje stronnictwo Antonowicza, ani moralnie, ani materialnie niemogące się nawet mierzyć z obozem patriotów; a było ono najniebezpieczniejszą dla ruchu, jako wyległe w samym jego łonie. To co wytwarzało się po za kołem młodzieży, w sferach urzędniczych i t. zw. „moszrodzijskich“ arystokratyczno-szlacheckich, było zaanodowane przeciwem uczuciu patriotycznemu, zaanodowane moralnie i zdradzieckiem, aby mogło być wciśnięte swoje wpływy do najsłabszych sfer ducha narodowego, w których się tajemnicze poczęcie ruchu odbywało. Zapartując się z tego stanowiska, można dopiero ocenić należyte postaci takich: Włopolich, Domejków, E. Pruszyńskich, których w istocie, zgodnie z pojęciami panującymi w masach narodu, przyjdzie uznać za prostych zbrodniarzy, zdrajców i za nie więcej. Źródło ruchu sięgnąć w kraje ideałów, było zaanodowane, by dusze poziome sięgnąć po nie potrafiły. — Nie było więc właściwego antagonisty; a ci co najwyżej podnieśli sztafardę moralności i wolności, musieli z konieczności stać się organizatorami ruchu przyszłego lub być jego twórcami pomimowolnymi, jak to widać na pierwszych reprezentantach „Trójnickich“.

(C. d. n.)

* Tak zwani „biali“ byli zaanodowani dobrymi patriotami, i dla tego chociaż późno, ale w końcu połączyli się ze stronnictwem ruchu.

Źródło ruchu 1863 r.

W. Koszczyca.

(Ciąg dalszy.)

Dopóki drukowało się samo *Odrodzenie* i inne mniej niebezpieczne dla najazdu rzeczy, dotąd sama policja kijowska rzucała się i śledziła, naturalnie bez żadnego skutku. Gdy jednak z czasem zaczęły się ukazywać proklamacje z podpisami Garibaldi, Mierosławskiego, Mazinięgo, jenerał gubernator ks. Wasilczyków udał się wtedy po sukurs do Trepowa, do Warszawy, zjadł został przysłany młody żydek Waldenberg, jako najzłodziejniejszy ze szpiegów warszawskich. Odkryto też wkrótce litografię w Peczerskiej Ławrze, ku niezłomnemu zdziwieniu i oburzeniu mnichów moskiewskich, największym nieprzyjaciół Polaków. Ale zaledwo fakt ten stał się, policja studencka była tak dzielnie zorganizowana, że pomimo pośpiechu nie tylko nik z organizacji nie dostał się do rąk moskiewskich, lecz co najabawniejsza, organizacja przystępowała Waldenberga w domu, strzeżonym przez policjantów moskiewskich. Szpiegowali czczonego na szyję stryczek (uczynił to J. Bar.), i trzymając przy obnażonych piersiach sztylet, naturalnie dla postrachu, kazano mu przysiąść się do wszystkiego. Wtedy to pozytywnie dowiedziano się o skompromitowaniu Stefana Bo-

rowskiego i Berensteina, którzy natychmiast skryli się, a Waldenbergowi, odebrawszy wszystkie papiery, darowano następnie życie. Nie koniec był na tem. Na jednym z kamieni była jakaś odezwa, mocno kompromitująca; zachodziła przeto potrzeba dostania do rąk tego kamienia, który na biedę spoczął w biurze gubernatorskim. Spryt i odwaga spiskowych wszystkiego dokazyły, i tej samej nocy kamień niebezpieczny został do szczytu starty w komedzie pana Hesego, gubernatora kijowskiego. W jaki sposób to się stało, dzisiaj tego odkrywać nie możemy, dosyć że się stało.

Jeśli w tym wypadku widzimy podziwiania godny spryt i czujność, to w innych razach, gdy tego potrzeba wymagała, dołączano się do niego szalona odwaga. Podajemy jako przykład uczciwe więźniów z Żytomierza na dniu 28. czerwca 1862 r.

W prowizorycznym więzieniu, w domu Pszenicznego na Nowem Strojeniu siedzieli za demonstrację z 1861 r. 18. więźniów, z których 7 było zasądzonych do Orenburskich batalionów i na Sybir. Organizacja postanowiła wyrwać ofiary z rąk najezdźczych. W tym celu został wydelegowany A. Kwaśnicki, który przez kilka tygodni pracował nad ułatwieniem ucieczki więźniów. Więzienie było strzeżone przez pluton piechoty, a dziedziniec otoczony Moskalę wysokim szczytokołem. W dniu nadanym o godzinie 6. wieczorem przed więzieniem sprządzono katarzynkarza, który grał dla uciechy żołdatów, dobrze już podpiitych przedtem spirytusem, zamiast wódki. Gdy tak warta gapiała się,

podjechały trzy bryczki, i zatrzymały się w różnych punktach, nieopodal od więzienia. Wtedy na dane hasło siedmiu skazanych przesadzili parkan, a zanim zgłupiał sztyldwach miał czas rzucić się na nich, powaskaliwali do bryczek, i szczęśliwie umknęli, pomimo pogoni, która w ślad za nimi podążała. Woznicami zaimprowizowanymi byli trzej studenci organizacji, mianowicie: Gotfryd Przedpełski, Otton Frankowski*) i Stanisław Burzyński, a tymi co uciekli: T. Świąciecki, P. Parznicki, H. Czaplinski, E. Hałajkowski, E. Żuliński, M. Dobrowolski i E. Dąbrowski. Były przedtem i potem wygradowe, ale podobno żadne tak nie zdekortowało Moskwy jak obecne, wyjąwszy chyba słynnego wykopania się A. Jurjewicza z cytadeli.

Powiedzieliśmy na wstępie, że nie było naszym zamiarem kreślić dzieł organizacji kijowskiej, pomijamy przeto mnóstwo najdramatyczniejszych i pociągających epizodów, które w skład takowych wejśćby musiały: dla nas wystarczy i tych kilka przykładów, by potwierdzić to, co w ogólnej charakterystyce podaliśmy. Jeden chyba jeszcze szczegół wypadnie dodać, mianowicie, że prócz litografii, bezwarunkowo wiadomo z tych przedsięwzięć Moskałe zaskożdzić nie potrafili, i nikt się w ich ręce nie do-

*) Gotfryd Przedpełski zamordowany przez chłopów w Solowjowie, a Otton Frankowski spalony żywcem w Tomaszowie 1863 r., gdy zamknął się w domu, nie chciał poddać się Moskałom podczas bitwy.

stał; niezwrotna bowiem przenośność i ostrożność towarzyszyły na każdym kroku tym zuchwałym przedsięwzięciom. To mistrze bawili się z ogniem, szermierze wytrwali, jak dzień tak noc czujni, wiecznie na nogach, wiecznie palający miłością dla celu świętego, któremu się poświęcili! Nie co innego, jeno te same przymioty ustrzegły organizację od rozlewu krwi ludzkiej — żaden szpieg ani swój, ani Moskał nie został przez nią pozbawionym życia do powstania. Fakt ten ostatni pozwala zmierzyć całą ogrom zbrodni moskiewskiej, szukającej odwetu w rozlewie morza krwi, w którym pragnął utopić brak cywilizacji i niższość swego geniuszu narodowego. Niepodobna było dalej posunąć okrucieństwa i złości barbarzyńskiej!

Nie jest to wszakże dziełem wrogów zewnętrznych, że tak znakomicie prowadzona praca spiskowych, zakończyła się porażką pod Borodziańską i rzeczą w Solowjowie. Przeważnie odpowiedzialność ciężką za to powinna na tych, co w początkach organizacji ociągali się lub sprzeciwiali się jej widokom. W motywach na wstępie wykazaliśmy, kto to byli tacy. Późniejsze płacze i narzekania nie wskrzeszą zmarłych ani powetują klęsk i strat materialnych, spadłych po pogromie na naród. Czyste dusze zawały — pora! a wszystkim, co w szeregach wrogów nie znajdowali się, trzeba było stanąć jak jeden mąż. Oddawano wprawdzie później wszystko, krew i mienie — ale było to już po niewczasie. Wróg zemsta tylko swoją tem srożej szerzył.

Gdzież zresztą znaleźć owe siły, co zdolne byłyby nakłonić naród do wiecznego zachowa-

nia się biernego? *) Nie ma ich w polskim narodzie, jak o tem pociągają po siedemkroć podjęte usiłowania zbrojnej walki w ciągu stuletniej niewoli. W obecnym wypadku prawdziwym czynnikiem kontrrewolucyjnym występuje stronnictwo Antonowicza, ani moralnie, ani materialnie niemogące się nawet mierzyć z obozem patriotów; a było ono najniebezpieczniejszą dla ruchu, jako wyległe w samym jego łonie. To co wytwarzało się po za kołem młodzieży, w sferach urzędniczych i t. zw. „moszrodzijskich“ arystokratyczno-szlacheckich, było zaanodowane przeciwem uczuciu patriotycznemu, zaanodowane moralnie i zdradzieckiem, aby mogło być wciśnięte swoje wpływy do najsłabszych sfer ducha narodowego, w których się tajemnicze poczęcie ruchu odbywało. Zapartując się z tego stanowiska, można dopiero ocenić należyte postaci takich: Włopolich, Domejków, E. Pruszyńskich, których w istocie, zgodnie z pojęciami panującymi w masach narodu, przyjdzie uznać za prostych zbrodniarzy, zdrajców i za nie więcej. Źródło ruchu sięgnąć w kraje ideałów, było zaanodowane, by dusze poziome sięgnąć po nie potrafiły. — Nie było więc właściwego antagonisty; a ci co najwyżej podnieśli sztafardę moralności i wolności, musieli z konieczności stać się organizatorami ruchu przyszłego lub być jego twórcami pomimowolnymi, jak to widać na pierwszych reprezentantach „Trójnickich“.

(C. d. n.)

2. Sprawozdanie z czynności wydziału za 1883;
3. Zmiana statutu;
4. Wybór wydziału;
5. Wnioski członków.
Wale zgrupowanie stowarzyszenia młodych handlowców, na które dyrekcja wszystkich banków swoich aprzejmę zaprasza, odbędzie się niedzielę dnia 9. marca o godzinie 4. popołudnia w sali Kola. Na porządku dziennym: Sprawozdanie z rocznych czynności dyrektora i z obrót...

Wale zgrupowanie członków Towarzystwa św. Józefa z Armatel odbędzie się jutro we czwartek dnia 6. b. m. o godzinie 6. wieczorem w sali posiedzeń rękodzielniczych, w gmachu ratuszowym we Lwowie.
Wiosenne mody paryskie. Jeden z korespondentów pism niemieckich z Paryża donosi, że tegoroczne kostiumy wiosenne składają się z jedwabiu i welu, a mianowicie spodnie mają być sporządzone ze świecących materii jedwabnych, tuiiki zaś z równie świecących tkanin wełnianych tego samego koloru, co spodnie. Toniki przyszywane będą nadto pojedynczymi kwiatami lub owocami naturalnych rozmiarów i także tej samej barwy. W toaletach wiosennych stan jest krótki i obfity, tak, że wszelkie kształty mocno niewydatnia. Zamiat staników starsze panie używają mantylek w formie kołnierzy, które również mocno przylegają. Dla dobrego znaczenia różnicy pomiędzy panowaniem zimy a wiosny, przystosowanie moda daleko sięgające reformy w przystroju kapeluszy. Zimowe kokardy wstęgowe na nich zastąpione będą girlandami kwiatów, a to głównie skromnych pierwszokwiatów, narcyzów itd.

Z Wilna doszła nas smutna wiadomość o naszej tamże w d. 27. lutego r. b. śmierci hr. Jana Soltana, byłego marszałka szlacheckich, właściciela dóbr Soltanów, Pienicze i innych na Białorusi. Zmarły, potomek znanego rodu, z linii Pereswita Soltanów na Lwowskiej i Bielicy, spokrewniony był z wieloma przedziwnymi rodzinami pod zaborem moskiewskim. W Królestwie, a nawet w Galicji, które śmierć jego odkryje teraz, a także z żoną Konstancją z Ciechanowickich, nie pozostawił żony potomstwa płci męskiej, ale tylko dwie córki, Felcję hr. Wilhelma Plate-rów i Idalę hr. Lasocką.

Weterani. W tych dniach szacuplejsza coraz bardziej garstka weteranów b. wojsk polskich została znów przetrzeźniona.

W siedleckim, we wsi Grabiec zmarł Jan Suzycki, były oficer wojsk polskich w wieku lat 95.

Został on oficerem w roku 1812-ym, a przy przejściu przez Berezynę utracił nogę i wyszedł z szeregów, oddany na roli.

Sp. Suzycki do ostatniej chwili zachował zupełną przytomność umysłu.

Drugim zmarłym w Warszawie żołnierzem polskich był śp. Franciszek Drewnowski, również oficer, zmarły w wieku lat 88.

Z Płocka dochodzi nas też wieść o rgnie ś. p. Franciszka Korpaczewskiego, b. oficera wojsk polskich.

Maniowanie. Minister sprawiedliwości dozwolił sekretarzowi Rady w Stanisławowie, Józefowi Howorze, przywieźć się na jego własne żądanie w tymże samym charakterze do Lwowa, na jego zaś miejsce zamianował Aleksandra Pańkiewicza, sędziego powiatowego w Monasterzyskach.

Na pomnik śp. Henryka Schmitta. Dated 10 str. od wydziału Rady powiatowej w Brodach przesyła do rozporządzenia komitetu obywatelskiego, zawiązanego celem oddania ostatniej polski śp. Henrykowi Schmittowi.

Muzeum naukowe. Im. Ossolińskich otwarte codziennie — prócz świąt od godz. 9. do 1. Nadto we wtorek i piątek popołudniu od 3. do 5. dla młodzieży szkolnej. — Wstęp bezpłatny.

Muzeum przemysłowe w ratuszu otwarte od godz. 9. do 6. w poniedziałek 50 et. w inne dni 80 et.

Muzeum im. Dzieduszyckich otwarte dla publiczności w niedzielę od 10. do 1., w środę i sobotę od godz. 11. do 3.

Jutro we czwartek: św. Kolety p.; — św. Polikarpa.

Wiadomości policyjne z d. 4. marca b. r. Skradziono na 24. z. m., o esem dopiero teraz tu doniesiono, w Winiakach przez włamanie się do biura tamtejszego c. k. naczelnika sądu 107 zł. p-niędzmi i marki stemplowe po 50 et. i 1 zł. za 11 zł.; Marji Żalazko szlache z otwartą kłuchą p. 1. 54 nł. Haliaka zimowa, ciemnobrowa obuwie wart. 7 zł.; panu A. J. srebrny segarek cylinder pojedynczo kryty z brązowym łańcuszkiem wart. 4 złr.

Aresztowano Antoniego Bilińskiego ze skradzionym szafikiem o żelaznych obręczach, Marcina Kraushara za kradzież zegarków popielonej i platynowych kelnosów w restauracji p. Panka, Wendla Hants za kradzież wojskowego płaszcza w kasa-riach artylerji, Wiktora Wierzbickiego, Kazimierza Mandziejka i Karola Windisa jako sprawców wielu kradzieży, popełnionych w ostatnich trzech tygodniach, ze zamkniętych strychów i pomieszczeń, i zakwestjonowano znaczną ilość podejrzanych bielszy, tudzież Szmila Frizera, jego żonę Beile, Joala

Wiedzi 3. marca.	placę żada. zlr. w. a.
Powszechny dług państwa (za 100 zlr.)	
Benty austr. w bank. 6 pr.	79 50 79 80
1854 po 250 zlr. w. a. 4 pr.	80 50 81 00
1880 500 " " 5	123 25 128 75
1880 100 " " 5	135 60 136 75
1884 100 " " 5	144 60 145 25
1884 100 " " 5	169 50 170 25
1884 100 " " 5	160 25 161 50
Obliacje indennizacyjne (za 100 zlr.)	
Galicyjskie	99 80 100 40
Bukowińskie	99 50 100 50
Inne publiczne papiery.	
Węgierska renta 4 pr. po 100 zlr. w. a.	121 80 122 50
Węgierska p. kol. po 120 zł. 5 procentowa	141 75 142 25
Węgierska p. kol. po 100 zlr. 4 pr.	115 50 115 75
Akcje bankowe.	
Anglo austr. po 200 i 120 zł.	115 50 115 75
Bodencred. Act. Goe. 200 zł.	240 241
Zakł. d. kredytowy dla handlu i przemysłu	318 50 319 00
Zakł. kred. węgier. 200 zlr.	318 50 319 00
Towarz. eskont. niżej-austr. po 500 zlr.	300 310

Schlöfera-Freilg Rozes znanych nabywaczy kradzieżnych rzeczy i Zofię Schmal za współudział w tych kradzieżach.

Władysław Kluger. Władysław Kluger, o którego śmierci wspomnieliśmy, już był jednym z tych ludzi, którzy dobrze imie własne i sławę imienia polskiego daleko zaniesli.

Wiedź o jego zgonie odbije się smutnym echem nie tylko między nami, ale i za oceanem, na drugiej półkuli.

Należał on do sporej gromadki Polaków, wzwany przez rząd peruwiański do objęcia wykła-dów w szkole politechnicznej w Limie, która niedawno została uorganizowana i w której obok niego zajmowali katedry znani matematycy: Folkierski, Habich, Wakulski, ten ostatni b. wychowawiec b. szkoły głównej warszawskiej.

W Peruwji poprzedził ich już rozgłos imienia inżynierów Malinowskiego i Miecznikowskiego, którzy brali udział w budowie drogi żelaznej przez Andy.

Z owej epoki profesorstwa swojego Kluger pozostawił ślad w literaturze podróżniczej w swoich „Wspomnieniach z Peruwji“, które były drukowane z ilustracjami w Wędrówcu, oraz w licznych korespondencjach do Czasu playwanych; były to poważne spostrzeżenia głębszego umysłu, w rodzaju wspomnień Demejki z Arakani, oparte na dobrej znajomości stosunków miejscowych.

Peruwja, rzeczywiście, zyskała sobie przy-wilej interesowania naszych rodaków, bo długo w niej także gościł Konstanty Jelski, niedawno zwie-dził ją w przełocie Józef Siemiradzki, a Sztolcman teras właśnie nadsyła Węzechuistowi swoje wdzigacze z tej krajiny obrazki przyrody miej-scowej.

Zatęskniwszy za krajem Kluger powrócił kilka lat temu do Krakowa, gdzie pod troskliwą opieką rodziny swojej żony musiał, niestety, więcej myśleć o pielęgnowaniu skołatanego na obczyźnie zdrowia, niż o pracy naukowej; mimo to, jako specjalista-inżynier, podejmował niektóre roboty, zwłaszcza dotyczące kanalizacji Krakowa, których tylko zgon przedwcześnie nie pozwolił mu wykończyć.

W tym zakresie był on uzdolniony wyjątkowo ściśle i dzieło jego p. t. „Hydraulika“, opracowane wspólnie z inżynierem F. Kucharskim i wydane nakładem biblioteki kórnickiej, pozostanie w naukowej bibliografji polskiej pomnikiem zasługi Klugera i źródłem wiedzy specjalnej dla wielu jeszcze pokoleń. Kluger należał do ludzi rozgłosu nika-jących i których zna się więcej z owoców aniżeli z osoby.

Szkoda, iż drzewo właśnie w tej chwili zo-stało toporem śmierci podcięte, kiedy najlepiej doj-rzało i najobfitszy plon rokowało!

Beiz 25. lutego 1884 (—) Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej odbyła się wielka rewo-lucja małego miasteczka ze spokojem, którego nawet porywczosć i dziecinny upór p. burmistrza zakłócić nie zdołały. Po interpelacjach, które dorosły do tuiina, a na które zwierzchność gminna przez swego burmistrza, nie mogła dać zadowalniających odpowiedzi albo odkładała odpowiedź do nastę-pnego posiedzenia, po sprostowaniach, mylnie jak sąwaze, spisane go protokołu ostatniej sesji i po za-lutnieniu pierwszych punktów porządku dziennego można było zaraz poznać, iż już w Radzie nie ma mnijszości i większości, ale że już cała Rada bez wyjątku potępiła dotychczasową działalność — jeżeli jak nasawa można brak wszelkiego dodat-niego czynu — zwierzchności. Kulminacyjnym punktem posiedzenia była atoli narada nad preli-minarzem budżetowym. Przy tej sposobności u-chwalila Rada wybrać komiisję z czterech członków Rady z poleceniem, aby zbadała dotychczasową działalność zwierzchności gminnej i na najbliższem posiedzeniu wniosła swoje pocyzenia. Postanowiono dalej wzwąć zwierzchność, aby na przyszłość ka-dego 15. i ostatniego w miesiącu Radę zwoływała i za każdym razem z czynnościami swych od ostat-niego posiedzenia szczegółowo sprawę zdawała.

Rada uchwalila motywa tego kroku w tym sensie, iż uczynić go musiała, widząc, iż zwierzchność systematycznie lekceważy uchwały Rady ze szkoda miasta i po za Radą, w tajemnicy przed nią, stara się w władz wyższych (po największej części bez skutku) o zniesienie uchwał Rady.

Mimo takiego wyraźnego wotum nieufności zwierzchności nie złożyła swoich mandatów.

Zadolenie powasne, wśród całej ludności bez różnicy stanu i wyznania, z energicznego kroku Rady i objawy semty zwierzchności, są na razie następstwem tego posiedzenia wczorajszego.

Budżanów. Dnia 21. lutego 1884 zagnało miasteczko nasze wikariego ks. Michała Plochckiego.

Od wielu lat niemieliśmy tak czynnego, zacnego i prawdziwego kapłana, jakim był ks. Michał Plochcki. Tenże swem taktownem postępowaniem, dobrym przykładem i udzielaniem nauk, tak w szkole miejscowej, jak też w czterech szkołach zaje-mowych częstokroć miał plechota, a narazem w kościele tutejszym, zjednywał sobie lud i intelli-gencję tak, że na jego nankach w kościele zawsze najliczniej się zgromadzano i w skutek tego ziarno przezeń rzucane, w tak krótkim czasie, gdy tylko przez jeden rok, na pustą rolę niepadało, lecało owszem już obite korzyści przynosiło zaczęło, — w tem na nieszczerze parańskie konsystorz prze-niósł go do Kozowy.

Na wieść o tem przeniesieniu udała się w woli wszystkich parańskich deputacja złożona z 4 członków do ks. Biskupa z prośbą o pozostawienie ks. Plochckiego na miejscu, co jednak nie skutkowało.

Dnia 19. lutego gdy ks. Plochcki wyjeżdżał, zabrało się kilkuset parańskich na podwórzu jego mieszkania, gdzie tamując mu drogę, przemocą i placem wstrzymali jego wyjazd, telegrafując do ks. Biskupa o wstrzymanie wydanego rozpo-rządzenia, lecz niestety i ta próba nie została wy-tużniana.

Dnia 21. lutego zabrało się ponownie około kilkuset parańskich, którzy posłuszni rozkazowi wy-danej władzy kościelnej, już niestawiali oporu, tylko odpowiadali ks. Plochckiego za obręb miasteczka, gdzie jeden z tutejszych parańskich, w dowód wdzięczności za niesienie tyle trudów około parańskich, pamięć o nobloch (których, choć sam, jako wikary, niezmierzony, zaopatrywał), przemówił w gorących słowach, poczem wszyscy zgromadzeni z plassem i lamentem pożegnawszy go wypuścili w dalszą drogę i z rozpazką powrócili do domu.

Oby takich kapłanów więcej było!

Bóbrka. Dwa przedstawienia amatorsko-te-atralne, na dochód biednej uczonej się młodzieży, i straży ogniowej, odbyły się w miasteczku naszym — a jak na Bóbrkę, cel został zupełnie osiągnięty, dzięki komitetowi kasyonowemu, a w szczególności, wszystkim paniom i panom amato-rom, którzy starannością gry przewyższyli oczeki-wania publiczności, unosząc najprzejmniejszą część sadownictwa w dobrej otusze; że przy do-brej woli i stosunkach sąsiedzkich, nie jedna chwila samotności małomiejskiej — dała by się uprzye-mnić i npiękasz — ku czemu szczerze Bóże.

Na oznaczenie tak gry wybornej, jakoteż celu i kosztowność elegancji, odznaczyle się panie: S. K. — R. E. — M. M. — jak równie panowie B. T. — K. M. — K. A. — W. K. — którzy wy-śmienita grą i zrozumieniem sytuacji, zrównali za-wodowym aktorem, za co wszystkim paniom i pa-nom publicznie, Bóg zapłać, niesiemy — a gdyby tak dalej w dobrej woli i harmonii pójść mogło: to Bóbrka w miłą solidarność sąsiedzką przysto-czyć by się zdołała. — Śmiało więc z dobrą wolą i celem naprzód; a znikną gorszące baśnie — i przesydy światła emigle!

Pilzneńskie Towarzystwo oświaty ludowej, liczące obecnie 50 osób, w znacznej części naucejczyli ludowych, powstałe w kwietniu z. r., założyło dotąd cztery czytalnie, połączone z be-zpłatną wypożyczalnią dzieł, a mianowicie w Pi-lźnie, Dobrkowie, Brzostku i Róży. Obowiązki kierownikowi czytelników przylegi na siebie chętnie kiero-wnicy tych szkół; zgromadzają oni lud w nie-dziele po niesporach i odczytują mu nadsyłane gazety ludowe, tudzież ciekawsze a pozytywne dziełka. Lud korzysta nader chętnie z czytelnik, a chociaż początkowo okazał pewną nieufność, dzisiaj coraz liczniej się już gromi i tak się roz-miłowal w czytaniu, że dziełek nasterczy nie mo-żna. Hojność i ofiarnosć prezesa Towarzystwa WPana Jana Kochanowskiego, tudzież nieustras-nej pracy kierownikóv swych szkół, zawiązywały wypadnie rozwój tych czytelni; wkrótce też za-pewne więcej ich w powiecie przybędzie, a nie zabraknie im pola do naczynego działania

Nieży interes. Działo się — w Gapi-stanie... Do kart szczegóła nie miał, sądził więc, że powinien go znaleźć w miłości. Nie był jeszcze sta-ry i nie miał pieniędzy — oczywiście należało się żenić, a że nemo propheta in patria, wyjechał w konkurs do Pragi. Tam poznał córkę bogatego bankiera. Od oczekiwania przyszło do uścisła dłoni i romans przeszedł w stadium częstej, a gorącej korespondencji. Tymczasem papa rokoszowanej pa-nienki, mąż pełen przeszości, wyprawił do Gapi-stanu męszka zaufania, by się wywiadał, co zasz- jest ów kawaler. Mąż zaufania wywiadał się, że konkurent do córki bankierskiej, oprócz braku szwagra w kartaach, nie więcej nie posiada. — Wówczas papa bankier napisał do gapistańskiego młodzieńca list, szczytnyjący się od „megaj pókim dobry... I „megaj“ kawaler, ale pogroził, że jeśli zabawi w literata i wyda drukiem listy byłej na-rzeczonej, Papa zły — córka w lament! Wyślano do Gapistana parlamentarza, który odwołałszy się do honoru exkonkurenta, wyjechał wreszcie wyda- nie korespondencji i tylko zapłacił mu za to — 20 000 zł! Exkonkurent chodził dziś po Gapi-stanie z pełną kieszenią i chwali się, że wprawdzie karty go zawiadył niejednokrotnie, ale za to na miłość zrobił wcale nieży interes!

Rzecz tę podaje Gaz. Pol. wychodząca w Czerniowcach — domyślni więc będą wiedzieli o co chodzi...

Telegramy Gaz. Nar. i ostatnie wiadomości.

Ruś w ostatnim numerze potwierdza wiado-mość, że kurator wielońskiego okręgu nanko-wego wzbronił wszystkim podwładnym sobie urzędnikom i instytucjom prenumerowania te-go pisma. Polecenie to ma być spowodowane tem, że Ruś ujawniła wiele słabych stron w działalności tego okręgu naukowego.

W ostatnich dniach stycznia br. gubernator wileński rozesał do t. z. mirowych pośre-dników (komisarzy włościańskich) okólnik z poleceniem odczytania go na najbliższych zjaz-dach. W piśmie tem zwraca gubernator uwagę panów pośredników na ich „beprzekładną o-pieszność w sadzeniu spraw“, ich „zupełną o-bojętność na interes włościan;“ tychże sprawie-dliwie skargi. Okólnik wspomina następnie o „oburzającym lekceważeniu w wypełnianiu wy-

magów prawnych“ wyższych władz, o „niewy-tumaczonych niezem bezczynności sązdów“, wre-szcie o „niewypelnianiu przez mirowych pośre-dników żądań zwierzchności, tyczących się roz-woju oświaty ludowej i ulepszenia szkół.“

Takie świadectwo wydaje pan gubernator podwładnemu sobie czynownikowi. Wiernymy mu na słowo, bo przecież nie miał zapewne zamiaru kompromitować bezpodstawnie podwa-żanego sobie czynownictwa. Jednem tylko nie-możemy dać wiary a to „zupełnej obojętności na interes włościan i ich sprawiedliwe skar-gi“, skoro notorycznie wiadomo jest rzeczą, że komisarze włościańscy, gdzie tylko mogą, wy-stępują przeciwko szlachcie, biorąc zawsze je-dynie włościan w obronę.

Wiedzi 4. marca. (Pryw.). Sędzia powia-towy Pankiewicz mianowany sekretarzem Rady sądu okręgowego w Stanisławowie.

Wiedzi 4. marca. (Pryw.) Wiener Allg. Ztg. donosi że w Niemczech aresztowano dwie osoby, podejrzane o zamordowanie Sudejki.

Wiedzi 4. marca. (Pryw.) Co do progra-mu prac Izby deputowanych nie postanowiono dotychczas nic stanowczego. Minister Prażak wyraził w komisji karnej domysł, że sesja po-trwa do Zielonych świątek.

Wiedzi 4. marca. (Pryw.) Namiestnictwo oznajmiło zaprowadzenie taksy miesięcznej.

Budapeszt d. 4. marca. Ungarpost podaje, że przedwcześnie zabrano w Zagrzebiu n czela-dników krawieckich Srncu i Hirsza listy i cza-sopisma, z których się okazuje związek tychże z redaktorem Pragerem w Budapeszcie i zwią-zkami socjalistów w Lucernie i Zurychu. Srncu oddano sądowi, Hirscha jako chorego, do szpi-talu. Uwieszono także dnia wczorajszego wielu robotników, jako należących do tajnych związków socjalistycznych „Stobody.“ Dalsze wydawanie organu Starewicza zabroniono.

Wiedzi 4. 5. marca. (Pryw.) Podezas gło-sowania centralnej komisji dla szkół przemys-łowych nad statutem galicyjskiej Rady krajo-wej uderzył fakt, że kilku inspektorów prze-myślowych głosowało przeciw wnioskowi refe-renta. Rozumie się, że jakkolwiek inspektorowie przemysłowi piastują stanowisko urzędowe, rząd jednak co do głosowania ani chciał ani też mógł na nich wpływać. Zresztą był rząd sam zdumiony wynikiem tego głosowania, które też byłoby wcale inaczej wypadło, gdyby nie to, że członkowie z Czech, na których przyby-cie z całą pewnością liczone, pp. Mikyska i Schmoranz, właśnie na to posiedzenie z powodu zastąpienia przybyć nie mogli. Gdyby oni przy-byli, to byłaby równość głosów 13 przeciw 13, i byłby przewodniczący, jako reprezentant rząd, naturalnie rozstrzygnął na korzyść referen-ta. Wszelako, jak już doniesiono, mimo negaty-wnej uchwały komisji centralnej, galicyjska ko-misja krajowa wejdzie w życie.

Wiedzi 4. 5. marca. Na wczorajszym po-siedzeniu Izby posłów zamknięto rozprawę ogólną nad ustawą o wydobywaniu nafty w Galicji i na Bukowinie. Menger (centralista) wniósł, odesłać projekt naparost do komisji, aby wy-pracowała inny, oparty na zasadzie uznania olejów skalnych za regał. Minister rolnictwa hr. Falkenhayn zalecał przyjęcie ustawy, wy-niknie z życzeń nie tylko producentów, ale i ro-botników.

Wiedzi 4. 5. marca. Cesarzowa odwiedziła wczoraj główny szpital i kliniki profesorów Al-berta i Billrotha, rozmawiała z chorymi, także z ranym robotnikiem Melonnem (otrzymał cięż-żką ranę przy schwytaniu mordercy Błocha), i opuściła zakład stród entuzjastycznych okrzy-ków zebranych tłumów ludu.

Bern w (Szwajcarii) d. 5. marca. W pomie-szkaniu aresztowanego prezesa stowarzyszenia anarchistów Kennela odbyto rewizję, której re-zultat jednak trzymają tajemniczy.

Paryż d. 5. marca. W odpowiedzi na inter-pelację odpowiedział w Izbie deputowanych mi-nister finansów, że rozpoczął rokowania w celu odnowienia kończącej się w r. 1884 łacińskiej konwencji monetarnej. Rząd będzie zwalczał wszelkie opodatkowanie renty, pozostawia je-dnak Izbie naznaczyć termin dyskusji nad do-tyczącym sprawozdaniem komisyjnym. „Agencia Havasa“ donosi z Hong-Kong: Żołnierze chińscy w Szangai dopuścili się gwałtów na Euro-pejczykach; dwie osoby zostały lekko zranione bagnetem.

Kair d. 5. marca. „Biuro Reutersa“ donosi, że Graham otrzymał rozkaz cofnąć się do Trin-kiatnu i tam oczekiwać na instrukcje.

Rzym d. 5. marca. Księstwo Leopoldowie odwiedziło parę królewską i przyjęli posła ba-warskiego na dworze królewskim. Król i kró-lowie rewizywali popołudniu parę książęca.

London d. 5. marca. General Grahm do-nosi ministrowi wojny, że garnizon, rannych i lu-dności egipskiej wysłał do Trinkiatnu. Wojska od-chodzą dzisiaj rano. Koncentracja sił bojowych nastąpi dzisiaj w Trinkiat. Graham znalazł w wsiach arabskich na południu od Tokaru dwa po-zostawione przez powstańców działa, znaczną ilość amunicji i około tysiące strzelb. Powstańcy cofnę-li się w góry.

Berno d. 5. marca. Schulze, jeden z tutej-szych anarchistów i agitatorów tegoż stronnictwa został uwieszony.

TEATR HR. SKARBKA pod dyrekcją Jana Dobrzańskiego.

We środę, dnia 5. marca 1884.

Trzeci gościnny występ p. F. BROULIKA, pierwszego tenora opery nadwornej w Wiedniu, i trzeci występ pauny Pauliny Rossini, „primadonny opery wiośkiej“.

A frykanka opera w 5ciu aktach, muzyka G. Meyerbeera

Początek o godzinie 7mej wieczorem.

Przyjechali d. 5. marca 1884.

Hotel „GIZA“: R. hr. Lubieński z Balie, J. Jarantowski z Zalanowa, S. Takliński z Radymna, ks. A. Szulakiewicz z Bóbrki.

Hotel ANGELESKI: Dr. W. Zbyszewski z Rzeszowa, M. Masłowski z Wapowic, A. E. Kres-man z Gdańska, B. Dowalski z Warszawy.

Hotel EUROPEJSKI: W. Dylewski z Prze-myśla, G. H. Philipp z Wiednia, L. Zwerdling z Tarnopola, O. Ministerberger z Gdańska, J. Safir z Tarnopola.

Hotel WARSZAWSKI: K. hr. Mołodecki z Brodów, K. Chmielowski z Tarnowa, A. Watra-zyński z Złoczowa, Z. Łukasiewicz z Stanisła-wowa, F. Gay z Złoczowa.

Hotel LANGA: S. Lewin ze Stawiek, B. Ruda z Tryest, F. Polak z Kijowa, J. Frenad z Wrocławia.

POCIĄGI KOLEJOWE. podług zegaru lwowskiego.

Przychodzą do Lwowa:
Z KRAKOWA: o godz. 5 min. 40 rano pociąg po-spieszny, o godz. 9 min. 27 wieczór pociąg osobowy, o godz. 1 min. 40 przed południem pociąg, o godz. 7 min. 54 wieczór pociąg lokalny mieszany.

Z CZERNIOWIC: o godz. 10 min. — wiecór po ciąg pociąg, o godz. 3 min. 35 rano i o godz. 3 minut 52 po poł. dnia pociąg mieszany.

Z PODWOLCZYBKA: na dworzec w Podsamczu o godz. 10 min. 17 wiecór pociąg pociąg, o godz. 2 min. 31 rano i o godz. 3 min. 48 po poł. pociąg mieszany.

Z PODWOLCZYBKA: na dworzec główny lwowski o godz. 10 min. 30 wiecór pociąg pociąg, o godz. 8 min. 5 rano i o godzinie 4 min. 16 po południu pociąg mieszany.

ZE STANISLAWOWA: na Strzy, rano o godz. 8 min. 28 pociąg omnibussy, wiecór o godz. 8 min. 32 pociąg mieszany, i o godz. 1 min. 53 po południu pociąg lokalny Szczyrzo-Lwów.

Ochodzą do Lwowa:
DO KRAKOWA: o godz. 10 min. 50 wiecór pociąg pociąg, o godz. 4 min. 5 rano pociąg osobowy, o godz. 5 min. 9 po południu pociąg mieszany, i o godz. 8 min. 55 rano pociąg lokalny mieszany.

DO CZERNIOWIC: o godz. 6 min. 30 rano pociąg pociąg, o godz. 12 min. 15 po południu, i o godz. 11 min. 10 w nocy pociąg mieszany.

Lwów. Z Izby handlowej, 5. marca 1884.

1. Akcje na sztukę bez kuponu bieżącego

Kolej galic. Kar. Lud. 200 zł. m. k. 297 75 301 50
Iwów-czern.-jass. 200 zł. w. a. 171 75 174 75
Banku hypot. galic. 200 zł. w. a. 297 — 302 —
kred. galic. 200 zł. w. a. 250 — 255 —

2. Listy zastawne na 100 str. bez kuponu bieżącego

Tow. kred. galic. 5 pr. w. a. 99 20 100 20
" " " 4 " 90 25 91 25
" " " 5 " okres. 99 20 100 20
" " " 4 " 86 — 87 —
Banku hyp. galic. 6 " 101 30 102 30
" " " 5 " 97 25 98 25
" " " 5 wyl. z 10% pr. 100 25 101 25
Listy dłużne g. z. kr. w. 6 pr. — — —

3. Listy dłużne na 100 str. Ogól. rol. kred. zakład dla Galicji i Bukowiny 6 pr. los. w 15 lat — — —

4. Obligacje na 100 str. Indennizacyjne galic. 5 pr. m. k. 99 75 100 75
Kom. zakł. kred. wóje. 6 pr. w. a. — — —
Pożyczka kraj. z r. 1873 6 pr. w. a. 101 50 102 50
Pożyczka " 1883 4 1/2 " 89 75 90 75

5. Losy. Miasta Krakowa 17 — 19 —
Stanisławowa 22 50 24 50

6. Monety. Dukaty holenderski 5 61 5 71
Dukaty cesarski 5 63 5 73
Napoleonor 9 57 9 67
Półimperjal rosyjski 9 86 9 96
Rubel rosyjski srebrny 1 54 1 64
papierowy 1 18 1 20
100 marek niemieckich 58 85 59 60
Srebro — — —
Kupony w srebrze — — —

KURS GIEŁDY WIEDENSKIEJ. Wiedzi, dnia 5. marca 1884.

godzina 1 minut 40 popołudniu.

Alpiny. 67 50 Węg. akcje kr. 324 50
Anglo-austr. 117 75 Unionsbank. 114 25
Kolej Kr. Lud. 900 25 Nordbahu 271 —
Kolej Połud. 145 25 Kolej Alföld. 173 75
Kolej państw. 314 25 Kolej lw.-czern. 173 50
Węg. Nordst. 156 75 Wied. Comunal 127 50
Węg. obl. p. al. 100 40 Elbetal 195 75
Węg. obl. losy r. 113 60 Losy tureckie 20 10
Renta węg. 4 1/2 91 02 Bankverein 111 50
Rao rubel. pap. 1 19 — Losy węgier. 117 25
Galic. indenn. 100 — Marki niemiec. — —

Uspokobienie: mocne.

Wiedzi, dnia 5. marca godzina 10 min. 31 przed południem

Akcje kredy. 318 70 Anglo-austr. 118 50
Kolej Kar. Lud. 999 25 Kolej połudn. 144 30
Unionsbank 114 43 Napoleonor 9 60
Rossyjska banka. 1 19 Uspokobienie: dobre

Berlin, dnia 4. marca godzina 5 minut 30 po południu.

Rosyjsk. bank. 201 15 Akcje kredy. 547 50
Lombardy 24

